

deres egen Medvirkning, som Følge af den den Gang herskende Tidssaaud, og at denne nu er en heel anden o. s. v."

Her er jo ikke ligefrem sagt, at det er Blodbaaben, der mangler, men noget Saadant maa der dog ligge i disse Dtringer. Det er de Misfornoiede fra 1848, der skulle tilfredsstilles. Ja, de have ventet længere i vort Fædreland end i de fleste andre Lande, og det kunde næsten see ud, som det var nødvendigt at slynde sig, dersom de skulle tilfredsstilles; thi den reactionaire Lust synes allerede isærd med at fordele sig. Men jeg vil dog spørge, om Ministeriet ikke tænker sig Muligheden af, at der kan komme en Tid, hvor der bliver Tale om de Misfornoiede fra 1855. Det er ganske sandt, at det er de lavere Classer af Folket, men saa maa man huske paa, at de ere desto flere. Den ærede Rigsdagsmand for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Gram) udtalte i Aftes, at han stemmer Ja, fordi han har Tillid til det nærværende Ministerium. Mig forekommer det nu, at det ikke kan være fuldkommen tilstrækkeligt i en Sag af den Natur, af den Vigtighed, som den, hvorom her er Tale, at lade sin Stemmegivning være afhængig af Tilliden til visse Personer (Gram: Det har jeg ikke sagt!). Jeg vil bede den ærede Rigsdagsmand lægge Mærke til, at Ministerierne verle, men at Landets Love ikke verle med dem. Jeg vil minde ham om, at Rigsraadet, naar det kommer istand efter det meddeelte Udkast, lettelig vil blive det Compas, hvorefter Ministeriet maa styre med Hensyn til vor Udvikling i mange Retninger, saafremt det skal — om jeg maa bruge det Udtryk — begaae sig ligeoverfor den nævnte Forsamling. Jeg vil minde om med Hensyn til det projecterede Rigsraads Sammensætning, at Embedsmændene derved ville faae en særdeles stor og uforholdsmæssig Indflydelse, — jeg vil minde ham ikke som Embedsmand, men som Folkerepræsentant — om, hvad den forrige Premierminister anfører om Embedsmændenes Indvirkning paa Valgene. Jeg maatte maaskee læse et Par Linier op af Bogen, der er betitlet „Prøvelse af en Grundlov etc.“; der siges: „Det vil fornemmelig være med Hensyn

til Indvirkning paa Valgene, at Ministerne ville gjøre Fordringer til Embedsmændene, som de kun ved at have Hals og Haand over disse kunne vente at gjøre gjældende; men just dette vil føre til en **Forfaldning** af den Billie, hvorfra Folkerepræsentationen skal gaae ud“. Dette anfører denne Mand om den Virksomhed, som Embedsmændene under vor nuværende Forfatning, med den Valgret, vi nu have, kunne udøve paa Valgene. Naar man nu tager i Betragtning den betydelige Deeltagelse, de ville faae ved Siden af denne Indvirkning, saa vil jeg spørge, om der da ikke kan være Fare for, at denne Repræsentation forvansktes og forfaldtes i en saadan Grad, at den bliver intet mindre end en virkelig Repræsentation af det hele Folk. Der var en æret Rigsdagsmand fra Jylland (Jespersen), der i Aftes yttrede, at naar han sagde Ja, saa var han i den skjønneste Harmoni med sine Vælgere. Ja, det er ganske vist, at det er et Hensyn, som har sin Betydning. Jeg er ikke saa lykkelig at kjende Fleertallet af mine Vælgere's Anskuelse om dette Spørgsmaal, men det, jeg veed, det er, at mine Vælgere ikke ville og ikke kunne forlange, at jeg ved min Stemme skal bidrage til at indføre en Statsordning, der efter min Overbeviisning og saaledes som den er foreslaaet maa blive til Fædrelandets Skade. Ministeriet har ved at erklære et betinget Ja for at være det Samme som et Nei bidraget til, at dette Ja blev forkastet. Det overraskede mig ikke at høre dette gjort gjældende fra Ministeriets Side, thi det var Noget, som jeg ifølge dets hele Optræden kunde vente. Ministeriet kunde ikke optræde anderledes, i det Mindste ikke forinden Beslutningen var vedtagen. Men da vor høitærede Formand til lagde denne Betragtningssmaaede fra Ministeriets Side den Virkning, at et betinget Ja ogsaa af ham vilde blive betragtet som et Nei . . .

Formanden: Det er en fuldkommen Misforstaaelse; jeg sagde udtrykkelig, at jeg ikke havde confereret med Ministeriet derom, men at det var min egen Overbeviisning, som ledede mig til det Resultat, jeg er kommen til.